

GUVERNUL ROMÂNIEI

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ

Nr. _____ din _____ 2021

privind aprobarea metodelor de intervenție pentru specia urs brun, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative

Având în vedere Hotărârea Comitetului Național pentru Situații Speciale de Urgență nr. 1/2019 privind măsurile adoptate în cadrul ședinței extraordinare din data de 01.08.2019, prin care s-a aprobat inițierea demersurilor de modificare și completare a Anexei nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 94/2014 privind organizarea, funcționarea și componența Comitetului Național pentru Situații Speciale de Urgență, cu modificările și completările ulterioare, prin introducerea unui nou tip de risc, respectiv “atacul carnivorelor mari asupra populației”, precum și de modificare și completare a Hotărârii Guvernului nr. 557/2016 privind managementul tipurilor de risc,

luând în considerare necesitatea asigurării unui cadru legislativ adecvat pentru intervenția imediată în cazul situațiilor critice generate de animalele sălbatice care pun în pericol viața sau integritatea corporală a cetățenilor,

având în vedere necesitatea punerii în concordanță a prevederilor mai multor acte normative specifice domeniului sanitar-veterinar, cinegetic, regimul armelor și munițiilor pentru crearea cadrului legal în vederea asigurării răspunsului prompt și eficient în cazul situațiilor de risc generate de atacul animalelor sălbatice,

pentru a crea un cadru unitar necesar aplicării rapide a unui mod de lucru la nivelul țării în cazul existenței unei amenințări iminente asupra vieții sau integrității corporale a persoanelor,

întrucât Directiva 92/43/CEE A CONSILIULUI EUROPEAN din 21 mai 1992 privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică (Directiva Habitate) la Art. 16, Punctele: (b) și (c) menționează explicit situațiile în care un stat membru poate interveni în populația de animal sălbatic strict protejat cu condiția să nu fie alternative satisfăcătoare pentru derogare, astfel:

”(b) pentru a evita daunele grave asupra recoltelor, efectivelor de animale, pădurilor, exploatațiilor piscicole, apelor și altor forme de proprietate

(c) în folosul sănătății și siguranței publice sau pentru alte motive cruciale de interes public major, inclusiv din rațiuni de ordin social sau economic și în situații care ar avea efecte benefice de importanță majoră asupra mediului;”

întrucât statutul actual de conservare al speciei urs în România este favorabil, ceea ce determină o creștere a numărului de exemplare ale căror acțiuni în intravilanul localităților pun în pericol siguranța și securitatea cetățenilor și a bunurilor acestora,

având în vedere obligația instituțiilor statului de a garanta drepturile constituționale ale cetățenilor, cum ar fi dreptul la viață și integritate corporală și dreptul de proprietate,

pentru că este nevoie urgentă de crearea unei stări de siguranță cetățenilor din zone cu prezență intensă a urșilor, prin reducerea și combaterea acțiunilor și atacurilor acestora în intravilanul localităților,

având în vedere că neadoptarea unor măsuri care să conducă la soluționarea de urgență a situației atacurilor urșilor asupra cetățenilor și bunurilor acestora, în intravilanul localităților, ar perpetua o situație care pune în pericol siguranța și securitatea cetățenilor pe teritoriul României,

În temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta Ordonanță de urgență:

Capitolul I

Dispoziții Generale

Art. 1 - (1) Prezenta Ordonanță de urgență reglementează modul de intervenție imediată pentru prevenirea și combaterea atacurilor exemplarelor de urs brun (*Ursus arctos*) asupra cetățenilor și bunurilor acestora în intravilanul localităților prin capturare/relocare sau extragerea prin împuscare sau eutanasiere.

(2) Scopul principal al prezentei Ordonanțe de urgență este ocrotirea unor valori esențiale: viața și integritatea corporală a persoanei, sănătatea și securitatea publică, bunurile de orice fel aflate în proprietatea publică și privată a persoanelor juridice și fizice.

(3) În sensul prezentei Ordonanțe de urgență, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

a) intervenție imediată - acțiunea umană rapidă, specializată, efectuată în intravilanul localităților, de către echipa de intervenție, în cazuri urgente, în care siguranța și securitatea cetățenilor, respectiv bunurile acestora, sunt puse în pericol prin prezența sau activitățile unui/unor exemplar/exemplare de urs brun, indiferent de stadiul de dezvoltare biologică sau sexul acestuia/acestora;

b) gestionar – persoana juridică română care a fost licențiată în condițiile legii și căreia i se atribuie în gestiune fauna de interes cinegetic din cuprinsul unui fond de vânătoare, care a încheiat un contract de permanență cu unitatea administrativ-teritorială conform anexei nr. 1 din prezenta Ordonanță de urgență;

c) medic veterinar împuternicit - medicul veterinar de liberă practică împuternicit de autoritatea sanitară veterinară și pentru siguranța alimentelor ca autoritate centrală sau județeană, după caz, pe bază de contract cu autoritatea competentă, să efectueze unele activități sanitare-veterinare publice, în condițiile legii, inclusiv unele activități de identificare și înregistrare a animalelor și exploatațiilor;

d) intervenție prin îndepărtare – acțiunea umană imediată, specializată, de alungare prin diferite mijloace a unui/unor exemplar/exemplare de urs brun, indiferent de stadiul de dezvoltare biologică sau sexul acestuia/acestora, care este prezent/sunt prezente în intravilanul localităților;

e) intervenție prin tranchilizare și relocare - acțiunea umană imediată, specializată, efectuată în intravilanul localităților, de capturare prin tranchilizare și relocare a unui/unor exemplar/exemplare de urs brun, indiferent de stadiul de dezvoltare biologică sau sexul acestuia/acestora, care amenință viața ori integritatea corporală a persoanelor sau integritatea bunurilor acestora;

f) extragere prin împușcare - acțiunea umană imediată, specializată, efectuată în intravilanul localităților, de împușcare cu armă de vânătoare a unui/unor exemplar/exemplare de urs brun, indiferent de stadiul de dezvoltare biologică sau sexul acestuia/acestora, care amenință viața ori integritatea corporală a persoanelor sau integritatea bunurilor acestora;

g) extragere prin eutanasiere - acțiunea umană imediată, specializată, efectuată în intravilanul localităților, de inducere de către medicul veterinar împuternicit a morții rapide și nedureroase, prin injecție letală efectuată după tranchilizarea totală a unui/unor exemplar/exemplare de urs brun, indiferent de stadiul de dezvoltare biologică sau sexul acestuia/acestora, care amenință viața ori integritatea corporală a persoanelor sau integritatea bunurilor acestora.

Art. 2 - (1) În vederea punerii în aplicare a prevederilor prezentei Ordonanțe de urgență și asigurarea serviciilor de specialitate privind alungarea, tranchilizarea și extragerea prin eutanasiere sau împușcare a exemplarelor de urs, autoritățile publice locale pot încheia contract de permanență prevăzut în anexa nr. 1 cu gestionarul fondurilor cinegetice.

(2) Echipa de intervenție prevăzută la art. 1 alin. (3) lit. a) este formată din:

a) primarul/viceprimarul unității administrativ-teritoriale pe raza căreia s-a produs evenimentul, desemnat în comitetul local de situații de urgență conform art. 12 alin. (2) din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 21/2004 privind Sistemul Național de Management al Situațiilor de Urgență;

b) personal al unităților și/sau subunităților specializate de jandarmi competente teritorial, aflat în serviciu în zona unde a fost semnalată prezența exemplarului de urs;

c) personalul tehnic de specialitate angajat al Gestionarului, care a încheiat contract de permanență cu unitatea administrativ-teritorială pentru asigurarea serviciilor de specialitate prevăzute de prezenta Ordonanță de urgență;

d) medicul veterinar împuternicit.

(3) Conducătorul echipei de intervenție este primarul/viceprimarul unității administrativ-teritoriale pe raza căreia s-a produs evenimentul.

Art. 3 - Prin excepție de la prevederile art. 2 alin. (2) lit. c), în situația în care nu există contract încheiat între unitatea administrativ-teritorială și Gestionar sau în cazul în care personalul tehnic de specialitate angajat al Gestionarului nu se prezintă la acțiunea de intervenție imediată, din echipa de intervenție va face parte personalul tehnic de specialitate al Gărzii forestiere.

Capitolul II

Metodele de intervenție

Art. 4 - (1) Intervenția imediată asupra exemplarelor de urs în intravilanul localităților se efectuează gradual prin următoarele metode:

a) îndepărtarea prin diverse mijloace;

b) tranchilizare și relocare;

c) extragere prin eutanasiere sau împușcare.

(2) În cazul intervenției prin metodele de tranchilizare-relocare, precum și extragere prin eutanasiere și/sau împușcare, nu este necesară eliberarea prealabilă a autorizației de recoltare/capturare prevăzută în Ordinul ministrului mediului și dezvoltării durabile nr. 410/2008.

(3) Decizia privind alegerea uneia din metodele prevăzute la alin. (1) este luată prin votul majorității echipei de intervenție și se consemnează în Raportul evenimentului prevăzut la art. 7 alin. (1) din prezenta Ordonanță de urgență.

(4) Procedura privind luarea deciziei prevăzută la alin. (2) este stabilită în anexa nr. 1. la prezenta Ordonanță de urgență.

Art. 5 - (1) Intervenția asupra exemplarelor de urs aflate în intravilanul localităților se efectuează gradual, începând cu metoda îndepărtării.

(2) În cazul în care exemplarul îndepărtat prin alungare revine în mod repetat, echipa de intervenție procedează la intervenția prin tranchilizare și relocarea acestuia. Tranchilizarea este efectuată de către medicul veterinar împuternicit, cu sprijinul personalului tehnic de specialitate al Gestionarului.

(3) Marcarea și monitorizarea exemplarelor tranchilizate și relocate se realizează prin montarea unor colare GPS. Montarea colarelor se face în limita bugetului și a stocurilor prevăzute în acest sens la Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor.

(4) Extragerea ursului prin eutanasiere sau împușcare se face în următoarele situații:

a) dacă intervențiile prin metoda îndepărtării și tranchilizării/relocării nu dau rezultate;

b) dacă siguranța și securitatea cetățenilor sau a bunurilor de orice fel aparținând acestora sunt puse în pericol;

c) dacă siguranța și securitatea membrilor echipei de intervenție sunt puse în pericol;

d) în cazul în care exemplarul în cauză este rănit în cursul acțiunii de intervenție și nu sunt identificate alte soluții conform prezentei Ordonanțe de urgență;

e) dacă exemplarul în cauză este prins într-o capcană neautorizată și nu sunt identificate alte soluții conform prezentei Ordonanțe de urgență;

f) dacă exemplarul în cauză prezintă răni incompatibile cu viața.

(5) Intervenția conform prezentului articol se efectuează în funcție de nivelul de risc stabilit de echipa de intervenție, conform anexei nr. 2 la prezenta Ordonanță de urgență.

Art. 6 - (1) Tranchilizarea și eutanasierea vor fi efectuate de medicul veterinar împuternicit, cu ajutorul echipei de intervenție. Arma de vânătoare poate fi folosită exclusiv de personalul tehnic de specialitate angajat al Gestionarului sau de către personalul Gărzii forestiere.

(2) În cazul exemplarelor de sex feminin, intervenția se va efectua cu precădere prin metoda îndepărtării sau prin metoda tranchilizării/relocării; în cazul extragerii prin împușcare a unui exemplar de sex feminin cu pui, puii vor fi relocați de urgență în cadrul unor centre de reabilitare sau adăposturi autorizate.

(3) Costurile de întreținere a puilor de urs relocați după intervenția din zonele locuite sunt suportate din bugetul de stat prin bugetul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor. Cuantumul și modalitatea de acordare a acestora se stabilește prin ordin al ministrului mediului, apelor și pădurilor, care se emite în termen de 60 de zile de la data publicării acesteia în Monitorul Oficial.

Art. 7 – (1) Prin prezenta Ordonanță de urgență se stabilește sistemul de monitorizare a intervențiilor rapide realizate în intravilanul localității asupra exemplarelor de urs, prin capturare/relocare sau extragerea prin împușcare sau eutanasiere.

(2) Sistemul de monitorizare prevăzut la alin. 1 se stabilește pe baza registrului național al capturilor/relocărilor/extragerilor prin împușcare sau eutanasiere, al cărui model este prevăzut în anexa nr. 4 din prezenta Ordonanță de urgență.

(3) Aplicarea măsurilor de monitorizare a intervențiilor imediate prevăzute la alin. 1 este asigurată de :

- a) Agenția Națională pentru Protecția Mediului și structurile teritoriale;
- b) Garda forestieră prin structurile teritoriale;
- c) Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor prin direcțiile sanitar-veterinare județene;
- d) Autoritățile administrației publice locale;
- e) Centrele de reabilitare/îngrijire.

Art. 8 –Agenția Națională pentru Protecția Mediului are următoarele responsabilități și atribuții:

- a) desemnează un punct de contact național privind capturarea/relocarea sau extragerea prin împușcare sau eutanasiere a exemplarelor de urs;
- b) înființează și gestionează registrul național prevăzut la art. 7 alin. (2) din prezenta Ordonanță de urgență;
- c) în baza datelor centralizate la nivel național, elaborează Raportul anual privind capturarea/relocarea și extragerea prin împușcare sau eutanasiere, denumit în continuare Raport, pe care îl transmite spre avizare autorității publice centrale pentru protecția mediului.

Art. 9 - Agențiile județene și regionale pentru protecția mediului au următoarele responsabilități și atribuții:

- a) desemnează o persoană de contact privind capturile și uciderile accidentale;
- b) transmit Agenției Naționale pentru Protecția Mediului date relevante în conformitate cu cerințele registrului național prevăzut la art. 7 alin. (2) din prezenta Ordonanță de urgență, ori de câte ori este cazul;
- c) colaborează cu autoritățile administrației publice locale pentru punerea în aplicare a sistemului de monitorizare;

Art. 10 - Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor are următoarele responsabilități și atribuții:

- a) colaborează la nivel local cu autoritățile competente pentru protecția mediului și autoritățile administrației publice locale pentru implementarea la nivel local a sistemului de monitorizare a intervențiilor rapide realizate în intravilanul localității asupra exemplarelor de urs, prin capturarea/relocarea și extragerea prin împușcare sau eutanasiere;
- b) prin intermediul direcțiilor sanitar-veterinare și pentru siguranța alimentelor județene, asigură prezenta medicului veterinar de libera practică împuternicit la acțiunea de intervenție rapidă conform prevederilor prezentei Ordonanțe de urgență.

Art. 11 - (1) După finalizarea acțiunii de intervenție, în cel mult 24 de ore, se întocmește un Raport al evenimentului, în 3 exemplare, conform modelului stabilit prin anexa nr. 2, care este semnat de către toți membrii echipei de intervenție și de către proprietarul păgubit, după caz.

(2) Raportul evenimentului prevăzut la alin. (1) se transmite în termen de 24 de ore de la întocmire către Agenția Județeană pentru Protecția Mediului.

Art. 12 - (1) În cazul extragerii prin eutanasiere sau împușcare, gestionarea exemplarului se face de către Gestionar sau Garda forestieră, după caz.

(2) Blana și craniul exemplarului extras, preparate de către Gestionar, conform prevederilor alin. (1), se predau Gărzilor forestiere, rămân în proprietatea statului și pot fi transferate cu titlu gratuit instituțiilor de învățământ, muzeelor, institutelor de cercetare în domeniul cinegetic sau altor instituții publice de către Garda forestieră în a cărei gestiune se află.

(3) Carcasa exemplarului extras prin împușcare revine Gestionarului care a efectuat extragerea și poate fi folosită conform normelor stabilite de Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor în vigoare sau va fi distrusă prin incinerare dacă intervenția a fost efectuată de Garda forestieră sau exemplarul a fost extras prin eutanasiere.

Art. 13 - (1) Costurile privind gestionarea exemplarelor extrase prin eutanasiere sau împușcare vor fi suportate de către Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, prin autoritatea publică locală care are contract de permanență cu Gestionarul sau prin Garda forestieră, în cazul în care intervenția a fost efectuată de aceasta din urmă.

(2) Costurile intervenției se achită de către unitatea administrativ-teritorială pe raza căreia s-a efectuat intervenția în baza contractului de permanență. Tarifele standard de relocare sau extragere se stabilesc prin ordin al ministrului mediului, apelor și pădurilor, care se emite în termen de maxim 60 de zile de la data publicării prezentei Ordonanțe de urgență în Monitorul Oficial.

(3) Costurile de intervenție achitate conform alin. (1) se decontează de către Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor.

Capitolul III

Sesizarea cazurilor în care este necesară intervenția

Art. 14 - Sesizarea cazurilor în care este necesară intervenția se face de către orice persoană, prin apelarea numărului unic de urgență 112.

Art. 15 - În urma apelului telefonic, operatorul serviciului de urgență 112 sesizează membrii echipei de intervenție, conform procedurii privind managementul situațiilor de urgență.

Capitolul IV

Sanțiuni

Art. 16 - (1) Împiedicarea prin orice mijloace a intervenției imediate constituie contravenție și se sancționează cu amendă contravențională între 7.000 și 10.000 lei.

(2) Neprezentarea Gestionarului la locul indicat prin procedura prevăzută în anexa nr. 2 constituie contravenție și se sancționează cu amendă contravențională între 2.000 și 5.000 lei.

(3) Neprezentarea medicului veterinar împuternicit la locul indicat prin procedura prevăzută în anexa nr. 2 constituie contravenție și se sancționează cu amendă contravențională între 2.000 și 5.000 lei.

(4) Constatarea și sancționarea faptei prevăzute la alin. (1) se realizează de către personalul angajat al structurilor operative ale Ministerului Afacerilor Interne, conform atribuțiilor.

(5) Constatarea și sancționarea faptelor prevăzute la alin. (2) și (3) se realizează de către personalul angajat al Gărzii forestiere, cu atribuții în domeniu.

Capitolul V

Dispoziții finale

Art. 17 - Anexele nr. 1 - 3 fac parte integrantă din prezenta Ordonanță de urgență.

Capitolul VI

La data intrării în vigoare a prezentei Ordonanțe de urgență, se modifică următoarele acte normative, astfel:

Legea 295/2004 privind regimul armelor și al munițiilor cu modificările ulterioare se modifică și se completează astfel:

1. La articolul 74 alineatul (1), după litera a) se introduce o nouă literă, litera a¹) cu următorul conținut:

” a¹) Gărzile forestiere pot fi autorizate să dețină arme de vânătoare și muniția corespunzătoare și pentru folosirea acestora de către personalul tehnic de specialitate în exercitarea atribuțiilor de serviciu.”

2. La articolul 5 alineatul (3), litera a) se modifică și va avea următorul conținut:

” a) instituțiile publice cu atribuții în domeniul apărării, ordinii publice și securității naționale, gestionarii fondurilor cinegetice, gărzile forestiere și personalul tehnic de specialitate al acestora, pentru a fi folosite cu ocazia intervențiilor imediate în cazul atacurilor exemplarelor de urs brun, pentru siguranța și securitatea cetățenilor, sau a bunurilor acestora, de orice fel, conform legii;”

3. La articolul 37, după alineatul (1) se introduce un nou alineat, alineatul (1¹) cu următorul conținut:

” (1¹) Prin excepție de la prevederea alin. (1), personalul tehnic de specialitate angajat al gestionarilor fondurilor cinegetice, precum și personalul tehnic de specialitate al Gărzilor forestiere pot face uz de arma înscrisă în permisul de armă pentru intervenții asupra exemplarelor de urs brun care pun în pericol siguranța și securitatea cetățenilor, sau a bunurilor acestora, de orice fel;

Ordonanța de urgență nr. 77/2021 privind înființarea Gărzii Forestiere Naționale se completează după cum urmează:

La articolul 9 după alineatul (3) se introduce un nou alineat, alineatul 3¹, cu următorul conținut:

" (3¹) Gărzile Forestiere sunt autorizate să dețină arme de vânătoare și muniția aferentă acestora, în condițiile legii, pentru folosirea acestora de către personalul tehnic de specialitate în exercitarea atribuțiilor de serviciu.”

Ordonanța Guvernului nr. 42/2004 privind organizarea activității sanitar-veterinare și pentru siguranța alimentelor se modifică, se completează după cum urmează:

Alin (2) al art. 15 se modifică, se completează, și va avea următorul conținut:

"(2) Pentru efectuarea în exploatațiile nonprofesionale a unor activități sanitar-veterinare cuprinse în programul acțiunilor de supraveghere, prevenire și control al bolilor la animale, al celor transmisibile de la animale la om, protecția animalelor și protecția mediului, de imobilizare a animalelor care amenință viața sau integritatea corporală a persoanelor prin utilizarea și administrarea substantelor din categoria stupefiante, psihotrope , de identificare și înregistrare a bovinelor, suinelor, ovinelor, caprinelor și

ecvideelor, precum și a altor acțiuni prevăzute în alte programe naționale, pe care Autoritatea trebuie să le pună în aplicare, direcțiile sanitar-veterinare și pentru siguranța alimentelor județene, respectiv a municipiului București pot încheia contracte de concesiune pe o durată de 4 ani cu medicii veterinari organizați în condițiile legii sau pot angaja personal sanitar-veterinar propriu, în condițiile legii, în situațiile în care nu se pot încheia contracte cu medicii veterinari, organizați în condițiile legii."

Art. IV. – Legea nr. 407/2006 a vânătorii și a protecției fondului cinegetic, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 1 lit. ad) se modifică, se completează și va avea următorul cuprins:

“ **ad) vânătoare** - acțiunea de pândire, căutare, stârnire, urmărire, hăituire sau orice altă activitate având ca scop capturarea ori uciderea exemplarelor din speciile prevăzute în anexele nr. 1 și 2, aflate în stare de libertate; nu constituie acțiune de vânătoare capturarea autorizată a exemplarelor din speciile de interes cinegetic în scop științific, urmată de eliberarea acestora, și nici îndepărtarea sau imobilizarea animalelor care amenință viața ori integritatea corporală a persoanelor sau integritatea bunurilor acestora ori imobilizarea animalelor a căror viață ori integritate corporală este pusă în pericol în urma unei intervenții umane realizate cu orice mijloace legale de protecție și imobilizare de către personalul autorizat al Ministerului Afacerilor Interne în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, respectiv de către personalul tehnic de specialitate al gestionarilor faunei cinegetice ca urmare a aplicării Procedurii de intervenție aprobate conform legislației în vigoare.

PRIM-MINISTRU

Florin-Vasile CÎȚU